

taget heller ikke gaaet over fra Kornproduktionen til dyriske Produkter. De har altsaa haft en Række af Aar, hvor Korn- og Foderstofpriserne og dermed Kapitelstaksten har været til Gavn for dem, og saa forekommer det mig ogsaa, at de maa finde sig i at bære noget af Byrden. Desuden er det ikke rigtigt, naar det er blevet sagt — det er blevet sagt i Dag, og det er sagt fra anden Side i Folketinget —, at det var ganske galt, naar den nedsatte Kommission sagde, at Prisen paa dyriske Produkter gennemsnitlig maa staa i Forhold til Prisen paa det til deres Fremstilling opfodrede Korn, og at en høj Kornpris derfor altid vil medføre højere Priser. Det er derom blevet sagt, at det er ganske forkert, det var kun Jurister, der kunde sige noget saadant, det kunde en praktisk Landmand aldeles ikke sige. Jeg mener dog, at jeg er lige saa praktisk en Landmand som den Mand, der har udtalt det dernede, og jeg tør paastaa, at det er i og for sig rigtigt. Man siger ikke fra Kommissionens Side, at Priserne følges ad, men man siger, at der er en Forbindelse imellem dem, at hvis Kornet er dyrt, vil lidt efter lidt de dyriske Produkter blive dyre. Vi ser det ogsaa i dette Øjeblik, det er ikke alene Kornet, der er dyrt, men det er i Virkeligheden alle dyriske Produkter, for vi har haft høje Smørpriser, Flæskepriser, Ægpriser o. s. v. Og ganske sikkert er Kornpriserne forholdsvis højere, men lige saa sikkert er det, at de dyriske Produkters Pris er meget høj i Øjeblikket, og der er efter min Mening ingen særlig Grund til at have Medynk med de Folk, der nu skal betale efter denne Kapitelstakst, en Kapitelstakst, som de har haft Gavn af en hel Del Aar, og efter at de i Virkeligheden ogsaa har faaet en ret høj Pris for deres dyriske Produkter. Hvis man saa endda kunde sige, at Almenvellet kræver en saadan Foranstaltning, saa maatte man, som i saa mange Tilfælde, bøje sig for det. Man sagde, at Almenvellet krævede, at vi fik en Maksimalpris paa Rug, og jeg maa indrømme, at det er et ganske andet Spørgsmaal. Jeg fandt det i og for sig ganske rimeligt, at man sagde: Man skal sikre Landets Beboere Brødkorn, og det gør vi ved at fastsætte en Maksimalpris. Noget andet er, at jeg ikke er enig med den høje Regering i den Maade, hvorpaa denne Maksimalpris blev ført ud i Livet, eller i dens Højde. Men det være, som det være vil: en Maksimalpris paa Rug havde sin Berettigelse, det

var en Nødvendighedsartikel, som man den Gang sikrede Landets Beboere. Men hvad gør man her? Man tager simpelthen fra nogle, som ikke er særlig velstillede, og giver til andre, som ikke trænger særlig. Præster, Præsteenker o. s. v. led i og for sig et ret betydeligt Tab ved den Tiendelov, man gennemførte, og man vil nu atter paadrage dem et Tab. Jeg maa i denne Forbindelse minde om, at som ogsaa den ærede første Taler udtalte, er der 247 Sogne, hvor Tienden endnu ikke er afløst. Den ærede første Taler kom ind paa at tale om, hvor Skylden derfor laa. Jeg skal ikke komme nærmere ind derpaa, for mig er det klart, at en stor Del af Skylden maa tilskrives, at de Mænd, som har været udsete til at søge disse Tiender afløst, ikke fuldt ud har været dette vanskelige Hverv mægtige. Men det være nu, som det være vil, saa er det jo en stor Fejl, at den ikke er afløst, og jeg vil haabe, at Regeringen vil sætte Kraft ind paa at faa den afløst f. Eks. ved at give de Folk, der har med Afløsningen at gøre, den fornødne Medhjælp.

Ministerens Forslag er jo nu undergaaet betydelige Forandringer i Folketinget. I Stedet for en ny Kapitelstakst giver man et Slags Moratorium, man fordeler Smerterne paa en 3—4 Aar. For Nydernes Vedkommende rammer dette ikke altid de samme Folk; der er Folk af dem, der nu skulde have Tiende, der dør, Forpagtninger ophører o. s. v., saa at nogle af Nyderne ikke faar det, de skulde have. Noget andet er, at det for mange Godsejere i og for sig kan være ret ligegyldigt, de beholder som oftest deres Ejendom, men for Præster, der bliver forflyttet, eller andre kan det betyde meget. Men selv denne Ordning, som altsaa heller ikke giver fuld Retfærdighed, mener jeg ikke, at man kan stemme for. Jeg mener, som en æret foregaaende Taler (Godskesen) saa godt udviklede, at det er et Indgreb i Ejendomsretten, fordi man medtager Aaret 1914. Kapitelstaksten for 1914 er jo nemlig fastsat, og Nyderne har da et lovligt Krav paa at faa Ydelserne betalt efter den Kapitelstakst; man kan ikke 14 Dage efter Fastsættelsen sige: Nu skal de ikke have det efter den. Jeg tror, det ærede 8de Medlem for 2den Kreds (Godskesen) har saa fuldstændig Ret, naar han gjorde gældende, at Lovforslaget betyder et Brud paa Grundlovens § 82. Jeg forstaar i øvrigt ikke, at Landbrugsministeren ikke i Tide er kommet med dette Lovforslag. I Folketinget, hvor man og